

REFLEXII ȘI CONSTATĂRI PRIVIND UNITATEA NAȚIONALĂ ȘI LIBERTATEA DE CONȘTIINȚĂ

Lect. univ. dr. Ivanoff Ivan VASILE

Universitatea de stat „Valahia” din Târgoviște

ivan_ivanoff2005@yahoo.com

Abstract: Reflections and Findings on National Unity and the Freedom of Conscience

The present study aims to be a critical and reflective radiography on the national independence concepts in the celebration year of the Great Union Centenary, the dangers that erode the national unity and the challenges which the Romanian national state must face in the context in which its sacred and democratic composition principles are distorted by the practical way in which the constitutional and legal enforcements are highlighted.

Keywords: national unity, freedom of conscience, democratic principles, social segregation

În anul aniversar al comemorării Centenarului Marii Unirii de la 1918 se manifestă în sufletele trăitorilor pe acest pământ un sentiment înălțător de patriotism și dragoste pentru patrie.

Aceasta este însă starea normală care ar trebui să anime conștiințele celor care trăiesc pe aceste meleaguri binecuvântate de Dumnezeu, supranumite „Grădina Maicii Domnului” de către fostul Papa Ioan Paul al II-lea, cu prilejul vizitei efectuate în România în 1999.

De la condiționalul optativ al acestor deziderate și din „Olimpul ideilor altruiste și generoase”, simțim nevoia să coborâm în realitate și să facem câteva constatări sincere și corecte care să dea culoare tabloului complet și complex al societății românești contemporane în care trăim.

Nu am putut niciodată să ignor ceea ce văd și să nu spun ceea ce cred despre ceea ce ne înconjoară, iar efectuarea unei radiografii, cât

mai obiective, consider că este bine venită în această simfonie a vocilor ce compun concertul celor ce elogiază astfel de evenimente. Cu riscul de a ieși din această „terță și armonie convențională” a formalismului exprimărilor, voi pune pe hârtie câteva dintre constatările mele la acest ceas aniversar.

Unitatea națională trebuie să se manifeste la toate nivelurile sociale și statale pentru a fi cu adevărat o unitate națională!

Întrebarea pe care ne-o punem, cu bună credință, este: există unitate națională? Într-o lucrare interesantă scrisă de un fost prim-ministru al României se făcea, la un moment dat, afirmația: „Constat, din nou, că există două Români. De fapt, alte «două Români». O Românie a votului – cea care a votat, într-un anume fel... și o Românie a străzii – cea care s-a trezit, după vot, că ar fi vrut altceva, și dorește... repetarea alegerilor parlamentare.”¹

Parafrazând acest titlu și această afirmație cred că există mult mai multe Români, decât cele două susmenționate, în anul aniversării Centenarului Marii Uniri de la Alba Iulia din 1918! Există câte „o Românie” a fiecărui partid politic, care are fiecare poporul său². Fiecare partid se află în conflict deschis cu celalalt partid, fiecare „popor” aflându-se în dispută cu celălalt „popor”. Dacă ideile și concepțiile diferite, ca și multitudinea de partide politice într-un stat, constituie coloana vertebrală a unui stat democratic, nu același lucru se întâmplă în România Centenară!

Dezbaterile politice sfârșesc cu invective și atac la persoană, opiniile contradictorii devin delict de opinii, iar de aici până la conflictul verbal și la cel fizic chiar nu mai există decât un singur pas, dacă nu cumva am și făcut... acel pas!

Această „dihonie națională”³ ne dezbină și ne încrâncenează de maniera în care devenim iraționali și ilogici! Se creează în societate permanent ținte false și segregări artificiale tocmai pentru a menține constant această „oală socială” sub presiune. După Revoluție au existat cei care au „mâncat salam cu soia” și cei care „nu au mâncat”, apoi cei care au colaborat cu fosta securitate și cei care nu au colaborat, cei care au ținut cu Iliescu și cei care au ținut cu Rațiu, Câmpeanu, apoi cu Coposu, apoi

1 Adrian Năstase, „Cele două Români, Ed. Niculescu, București, 2014.

2 Am auzit la televizor aberații de genul: „poporul pesedist” sau „liberal” etc.

3 Expresie folosită de regretatul poet basarabean Grigore Vieru.

cei care sunt cu Soroș și cei care nu sunt cu el, apoi cei care fac parte din „statul paralel”⁴ și cei care nu fac parte din acesta ș.a.m.d. De aproape 30 ani nu mai suntem uniți ca popor și ca țară, devenind din popor o simplă populație⁵! Au apărut chiar idei exotice de constituire a partidelor politice pe criterii străine de doctrinele partidelor cum ar fi: Partidul Moldovenilor, Partidul Pensionarilor etc.

Politica de segregare națională continuă cu „avânt patriotic” și în acest moment. Astfel, se legiferează pensii speciale pentru diferite categorii sociale, fiind mai speciali, magistrații, militarii, demnitarii publici locali și naționali decât restul categoriilor sociale [ex. profesori, medici, ingineri, arhitecți etc.].

Ecartul economic dintre diferitele regiuni istorice ale României atomizează și mai mult acest „peisaj social și politic”. Astfel, Vestul este mai dezvoltat decât Estul țării, Transilvania mai dezvoltată decât Moldova ș.a.m.d. Nu facem pledoarie pentru o egalizare de tip socialist, știm că suntem inegali prin naștere și egali doar prin moarte, că suntem egali doar în fața lui Dumnezeu, dar segregarea susmenționată dezvoltă această atomizare a societății și acest fapt se observă mai ales acum, în acest ceas aniversar, când, ne-am oprit puțin din goana noastră zilnică pentru a ne trage puțin sufletul și a cugeta la noi înșine!

Segregarea la care am făcut referire se resimte și la nivelul existenței cultelor din România! Constituțional și legal, lucrurile arată foarte frumos și foarte bine, dar în realitate nu este așa. Cu riscul de a-mi atrage resentimente, nu pot trece cu vederea atitudinea superioară pe care cultul majoritar o manifestă față de cultele minoritare, de disconfortul pe care îl resimte atunci când cultele minoritare încearcă erodarea bazinului credincioșilor respectivului cult. Totodată, cultele minoritare sunt, de multe ori copleșite de atitudinile unora din cultul majoritar. „Îmbucurător” este însă faptul că această dispută există peste tot în lumea civilizată și că, cel puțin până în momentul de față, la noi, nu a degenerat într-un conflict deschis cum se manifestă, de exemplu, în lumea arabă: conflictul deschis între suniți și șiiți, sau între budiști și musulmani etc.⁶

4 Nu știm ce este acesta, nu am găsit definiția în niciun dicționar juridic.

5 A se vedea Nicolae Iorga.

6 A se vedea recente intenții ale guvernului Indiei care plănuiesc să șteargă numele a milioane de musulmani de pe listele lor de cetățeni, și să-i arunce pe aceștia mai târziu în lagăre de prizonieri intenții făcute publice de organizația AVAAZ.

Atomizarea de care am făcut vorbire, este cultivată cu șanse reale de reușită de către media din România! Practic, în această țară, nu mai există presă independentă și imparțială. Acesta este partinică fie cu puterea, fie cu opoziția, iar manipulările acesteia au atins cote alarmante în momentul de față. Pe lângă subcultura pe care o propagă quasiunanimitatea posturilor de televiziune, întărâtarea și dezbinarea socială sunt cartea de vizită a acestor televiziuni, care sunt urmărite cu drag fie de poporul aflat la putere, fie de poporul aflat în opoziție.

Din păcate, nici instituțiile statului nu mai servesc interesele unice naționale, ci doar interesele partinice ale unora sau altora. Astfel că, principiile sacrosante ale statului de drept sunt călcate în picioare de cei chemați să le protejeze și să le susțină. Am întâlnit decizii ale Curții Constituționale care se subrogă fie Parlamentului⁷ „legiferând” în locul acestuia, fie instanțelor obișnuite de judecată⁸, trecând dincolo de rezolvarea unui conflict constituțional la „obligația de a face”, acesta fiind apanajul exclus al unui instanțe de judecată obișnuite.

Pe de altă parte, Parlamentul nu a pus în aplicare zeci de decizii ale Curții Constituționale, precum și un referendum validat încă din 2009, golind de conținut inițiativa populară. Astfel de exemple la nivel instituțional putem da foarte multe, însă, cu acest prilej, doream să scoatem în evidență disfuncțiile majore ale statului care pun grav sub semnul întrebării unitatea națională și chiar independența statului. Dacă în istoria modernă putem vorbi în momentul de față de existența unor anomalii istorice, a existenței unor state diferite în contextul în care reprezintă același popor⁹ constatăm cu tristețe că, în loc să fundamentăm premisele unei comuniuni naționale, nu facem altceva decât să adâncim falia socială, punând în real pericol suveranitatea și independența națională.

Ce este însă cel mai grav o reprezintă criza morală care se reflectă la nivel național. Această criză lovește celula de bază a societății, familia și în final pe fiecare individ, în parte. Am citit recent o statistică alarmantă că, după Siria, afectată de război, România este pe locul doi în lume privind migrația. Milioane de români au părăsit țara în căutarea unui loc

7 A se vedea Dec. CCR 794/2016 care stipulează printre altele că „până la legiferarea de către Parlament a legii unice a salarizării se aplica dispozițiile prezentei decizii”.

8 A se vedea Dec. CCR nr.358/2018

9 A se vedea existența României alături de Republica Moldova, precum și a Coreei de Nord și a celei de Sud.

„mai bun” în Europa și în lume. Drama acestor plecări este cutremurătoare, iar efectul este ireversibil! Demografia scade alarmant, suportul social al oricăror reforme este precar, iar efectul psihologic este devastator!

Se știe că în orice război, pe lângă numărul soldaților și dotarea acestora, factorul psihologic este determinant. Din punct de vedere psihologic, acest popor este într-o stare de segregare fără precedent. Nimeni nu mai este cu nimeni! Familiile se destramă, frații se ceartă între ei, vecinii se încaieră, iar efectul este pe măsura!

Poate nu aș fi dat o astfel de perspectivă constatărilor mele dacă, la sfârșitul unui curs, nu aș fi discutat cu studenții despre patriotism, dragoste de țară și alte teme generoase. Aproape toți studenții au fost la unison spunând că vor să plece din această țară, că nu se simt confortabil, că nu au nicio perspectivă, că nu au la ce valori să se raporteze, că nu respectă nicio instituție a statului și că, în caz de agresiune, nu au niciun interes să apere această țară [instituțiile fiind identificate cu cei care le conduc!].

În ceea ce privește libertatea de conștiință, aceasta are, din fericire, parte de o garanție constituțională și legală eficientă, iar în practică nu am constatat derapaje semnificative de la aceste enunțuri legale și constituționale. Micile animozități și atitudini manifestate în practică au fost devoalate atât de către mine, cât de către alți observatori ai scenei democratice din România. Această libertate de conștiință este însoțită de o libertate reală de manifestare a identității naționalităților conlocuitoare și de regăsire a idealurilor și așteptărilor acestora la nivel național și global. În ce țară din lume șeful statului, un etnic german și practicant al cultului evanghelic, a fost ales de majoritari români și ortodocși? Unde s-a mai întâlnit ca șeful serviciului de informații să fie de altă naționalitate decât majoritarii care dau denumirea statului ș.a.m.d. În acest domeniu, considerăm că putem constitui pentru alte state un bun exemplu de conviețuire și trăire pașnică pe același teritoriu, conform unor reguli democratice implementate până în adâncurile ființei noastre naționale.

Nu același lucru îl putem spune însă despre implementarea principiilor societății democratice. Chiar dacă frapează acea aserțiune a mea, în baza liberației cuvântului exprimat cu bună credință, voi face câteva aprecieri despre implementarea acestor principii la nivelul societății noastre. Dacă formal, constituțional și legal regăsim toate principiile care guvernează organizarea unui stat democratic în realitate, lucrurile stau cu totul

altfel. Separația și controlul reciproc al puterilor în stat sunt desăvârșite pe hârtie și dezastruoase în practică! Astfel Parlamentul, ca putere legiuitoare în stat, este de multe ori substituit de „legiferarea prin ordonanțe de urgențe”, care numai urgente nu sunt și care transformă excepția constituțională în regulă! Un stat democratic se conduce după lege, ca emanație a Parlamentului, nu prin ordonanțe de urgență ca emanație a executivului chemat să aplice legea, nu să facă legea!

Apoi puterea judecătorească este total estompată de puterea executivă în contextul în care, de exemplu, C.S.M.ul, garantul independenței justiției este doar cu funcție consultativă în numirea magistraților, funcția deliberativă aparținând ministrului justiției și Președintelui statului. Adevărata independență a acestui for ar fi atunci când autoritățile executive ar fi excluse din această procedură!

Așa cum am arătat anterior de multe ori, Curtea Constituțională se subrogă fie Parlamentului, fie instanțelor de judecată, ceea ce încalcă foarte grav principiile democratice ale funcționării statului de drept.

Încălări grave de la principiile democratice de alcătuire statală am constatat și în cazul activității parlamentare. Astfel, renumita lege a salarizării unice a bugetarilor a dat posibilitatea fiecărei autorități publice locale „să-și legifereze” propriile salarii, ajungându-se în practică la zicala românească: „Câte bordee, atâtea obicei”, iar efectele sunt dezastruoase atât pentru bugetele locale, cât și pentru ideea de echitate socială.

Așa cum se observă sunt foarte multe derapaje de la reguli și de la alcătuirile normale care dau conținut statului de drept și instituțiilor democratice ale statului, iar consecințele sunt incalculabile la nivel social și democratic vulnerabilizând fundamentele independenței și suveranității naționale. Niciodată acest stat nu a fost mai vulnerabil ca în prezent și niciodată cetățenii acestuia nu au fost mai umiliți ca în acest an aniversar. Segregarea de care am făcut vorbire subminează stabilitatea și securitatea națională în fața agresiunilor externe deosebit de pregnante. Se cunoaște, din studiul istoriei, întotdeauna cetatea se năruiește din interior! O cetate puternică înseamnă instituții puternice, reguli democratice aplicate până în adâncurile sociale, unitatea cetățenilor care compun acest stat! Nu știm cine ar putea arăta decidenților această oglindă socială reală, nu cea de bâlci în care se contemplă, distorsionat cei care răspund de destinele naționale! Este necesară o introspecție

reală și serioasă care să scoată la suprafață tot gunoiul ascuns sub preșul nepăsării și să ne resetăm adevăratele valori democratice și naționale care există în fiecare dintre noi.

E nevoie de conducători altruști și de bună credință, care să readucă această țară la nivelul aspirațiilor sale și să motiveze întreg poporul, ca astfel să extragă toate energiile pozitive latente aflate în sufletul fiecăruia dintre noi și să repună această țară minunată pe traiectoria istorică a valorilor mondiale acolo unde îi este locul. Potențialul acestui neam este enorm, biologic suntem dotați cu toate ingredientele reușitei, avem un relief mirific [de care ne batem joc!] încă bogății inestimabile pe care nu reușim să le valorificăm în interes național.

Este vremea ca „Deșteaptă-te, române” să fie luat în sens real și să treacă de la conotația imnului național la o adevărată trezire națională în folosul nostru al celor mulți. Trebuie regăsite soluțiile colective de renaștere națională și să părăsim mentalitatea păguboasă a conceptului: „Scapă cine poate”. Acestea sunt constatările făcute în acest ceas aniversar și acestea sunt opiniile pe care le exprim public în dorința sinceră de a ne regăsi busola pierdută a speranțelor noastre cele mai frumoase!

Această ultimă luminare a speranței trebuie să fie cea care să reaprindă toate celelalte lumânări stinse ale așteptărilor noastre.